

تعیین عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات زراعی و باغی در منطقه الموت

رهیافتی از مدل لجیت چندگزینه‌ای

ابوذر پرهیزکاری*، مهنا پرهیزکاری**، دکتر محمود صبوحي***

چکیده

مخاطره‌های گوناگون طبیعی در بخش کشاورزی، مجموعه‌ای آسیب‌پذیر را برای تولیدکنندگان این بخش، فراهم کرده است. امروزه، دولت‌ها برای پشتیبانی و حمایت از تولیدکنندگان این بخش، سیاست‌ها و برنامه‌هایی را طراحی کرده‌اند که بیمه محصول، یکی از آنها به‌شمار می‌آید. این سیاست، محصولات کشاورزی را در برابر خسارت وارد شده به کشاورز، مورد حمایت قرار می‌دهد. با توجه به نقش و اهمیت بیمه در بخش کشاورزی، در این پژوهش تلاش شده است تا عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه محصولات زراعی و باغی در منطقه الموت استان قزوین، تعیین شود. برای این منظور، از مدل لجیت چندگانه (MNL) به‌عنوان روشی اکونومتریک (اقتصادسنجی)، بهره‌گیری شده است. داده‌های موردنیاز که مربوط به سال ۹۲-۱۳۹۱ بود، با تکمیل پرسشنامه از ۱۲۷ بهره‌بردار نمونه در منطقه، گردآوری شد. حل مدل نیز، در محیط نرم‌افزاری SHAZAM انجام گرفت. نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش نشان داد که متغیرهای سن و تحصیلات، اثری مثبت، و متغیرهای توضیحی اندازه خانوار، سابقه کار، نوع مالکیت و تسهیلات، اثری منفی و معنیدار، بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی در منطقه الموت دارند. همچنین، دیگر یافته‌های پژوهش نشان داد که مدل لجیت چندگانه، در سطح بالایی با آماره‌های آزمون نسبت احتمال ۲۱/۷۵، ۱۸/۳۳ و ۲۰/۶۸ در بخش تقاضای بیمه محصولات زراعی، باغی و زراعی-باغی معنیدار شده است. بیشترین ارزش احتمال (P-value) نیز، برابر ۰/۰۸۷ و برای تقاضای بیمه محصولات باغی، به دست آمد.

کلیدواژه‌ها:

بیمه محصولات کشاورزی، پذیرش بیمه، اقتصادسنجی، مدل لجیت چندگانه، مخاطره‌های طبیعی، منطقه الموت.

*دانش‌آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه زابل، عضو باشگاه پژوهشگران جوان و بنیاد ملی نخبگان
E-mail: Abozar.parhizkari@yahoo.com

** کارشناس حسابداری، دانشگاه علامه قزوینی

*** دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه زابل